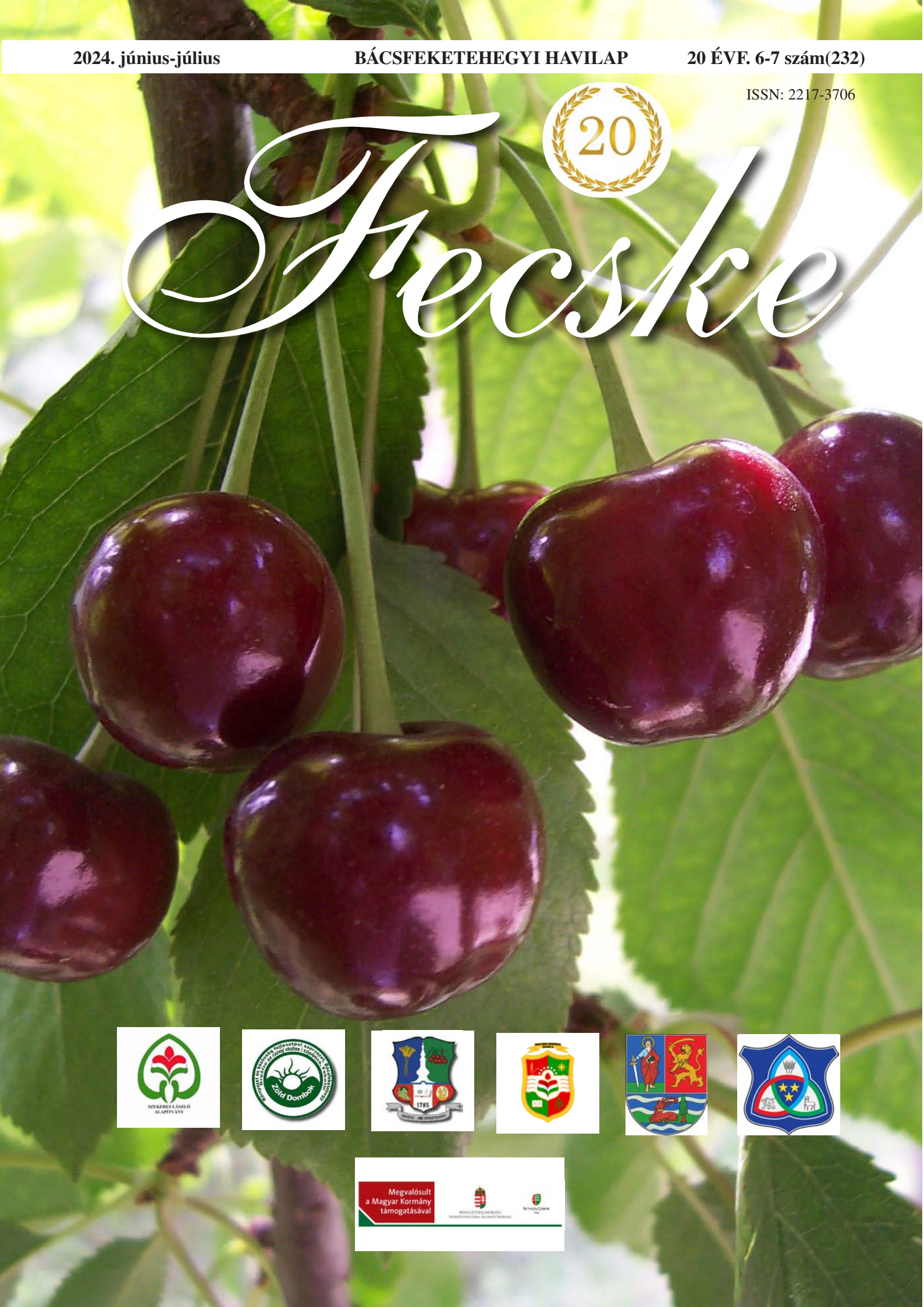

Fecske

**A XX. BÁCSFEKETEHEGYI FALUNAP
ÉS A
XXI. BÁCSFEKETEHEGYI MEGGYNAPOK
PROGRAMJA**

2024. június 06.07.08.09.
(csütörtök, péntek, szombat, vasárnap)

Csütörtök, 2024. június 06.
17.00

Zeneiskolások koncertje
A topolyai alapfokú Zeneiskola bácsfeketehegyi tagozatainak évzáró koncertje a Színházteremben

Péntek, 2024. június 07.
10.00

Óvodások karneváli sétája

18.30

A Szakkör program kiállítása
Bemutató a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület, vesszőfonás és csuhézás szakköreinek készült munkáiból a Kultúrotthon emeleti nagytermében

19.30

Magyar nyelvű kultúrműsor
A Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület szakosztályainak tanévzáró gálaestje a Színházteremben

Szombat, 2024. június 08.
Egész nap:

BÁCSFEKETEHEGY ÉS A MEGGY
- meggy, méz és helyi termékbemutató, kézimunkakiállítás, képzőművészeti és irodalmi versenypályázatok megtekintése „Az én falum és a meggy” a Kultúrotthon teraszán
Résztevők: Hestia Nők Egyesülete, Török méhészet, Horkai gyümölcsfeldolgozó, Fekete Pincészet, Nikola Đurković Á.I., Pán Péter Iskoláskor E.I.

Kirakodóvásár és egyéb szórakozási lehetőségek
A Gazdakör Mezőgazdászok Egyesülete, a civil szervezetek, vállalkozók és a községi idegenforgalmi szervezet bemutatkozása (jelentkezni Erdélyi Róbertnél / 060-4738-626)

9.00

**A XX. BÁCSFEKETEHEGYI FALUNAP ÉS A
XXI. BÁCSFEKETEHEGYI MEGGYNAPOK
MEGNYITÓJA**

A rendezvényt Bojtos Béla a Bácsfeketehegy Helyi Közösség Tanácselnöke nyitja meg.
A Bácsfeketehegy Helyi Közösség képzőművészeti, irodalmi és a „A falu legszebb háztájéka” elnevezésű pályázatok eredményhirdetése a nyári színpadon.

9.30 – 17.00

Marhapaprikás főző verseny a nyári színpad körül
A szervezők 3500 dináros nevezési díj fejében csapatonként, 3 kg marhahúst, 3 db kenyeret, tüzelőt, hangulatos környezetet, valamint minden csapatnak nyereményt biztosítanak.

Jelentkezni:

Juhász Árpád – 069 55 65 626
Radoslav Stojnović - 063 422 525

Jelentkezési határidő: 2024. június 6. (csütörtök)

10.00 - 13.00

Falunapi ingyenes lángos és meggybólé kóstolója a nyári színpad előtti téren

11.00 – 12.00

Szakmai konferencia
A bácsfeketehegyi fekete meggy jövője
A bácsfeketehegyi fekete meggy fővédnökének ünnepélyes kinevezése
a Gazdakör mezőgazdászok egyesületének szervezésében a Kultúrotthon, emeleti nagytermében

18.00

Ünnepi köszöntő és kétnyelvű művelődési műsor a nyári színpadon
Fellépnek: a BMMHE tagjai, Pán Péter Iskoláskor E.I., Nikola Đurković Á.I. KK „Dušan Car Silni”

20.30 - 24.00

Zenés utcabál a Nyári színpad előtt
Előadó: AZZURRO BAND

22.00

Tűzijáték

Vasárnap, 2024. június 09.

9.30

Ünnepi tanévzáró Istentisztelet a bácsfeketehegyi Református templomban

10.00

II. Falunapi Birkózó torna Bácsfeketehegy a Kishegyes Birkózó Sportegyesület szervezésében a Sportcsarnokban

19.00

Előadás szerb nyelven a színházteremben

Szeretettel várunk minden érdeklődőt rendezvényünkre!

Szervezők:

Bácsfeketehegy Helyi Közösség Tanácsa, Zöld Domok Környezet- és Közösségfejlesztési Szervezet, Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület (BMMHE), „Jadran” teke klub Bácsfeketehegy, Gazdakör mezőgazdászok egyesülete Bácsfeketehegy

A szervezők fenntartják a programváltoztatás jogát! A rendezvény szervezője nem tartozik felelősséggel harmadik személyek, vagyis a rendezvényen résztvevők és a vendégek viselkedéséért és tetteiért.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

- a Fecske faluújság szerkesztősége által meghirdetett rajzpályázat, melynek témája a Tavasz volt, lezárult. Nem volt könnyű dolga a bíráló bizottságnak, sok szép munka érkezett, készült.

A legeredményesebb munkák készítőinek Szukola Béla és Miljenovity Fekete Andrea adták át a Helyi Közösség tanácsának ajándékait. Gratulálunk a nyerteseknek, résztvevőknek!!!

- sajnos a nagy erejű szél nem tette lehetővé az idei táború meggyújtását, biztonsági okok miatt nem kaptuk meg erre az engedélyt a hivatalos szervektől. Megértésüket köszönjük.

- javában zajlanak az előkészületek a jubiláris XX. Bácsfeketehegyi falunap és a XXI. Bácsfeketehegyi

meggyapok programjainak a kidolgozásán, melynek keretein belül, a Bácsfeketehegyi Helyi Közösség Tanácsának döntése értelmében, az idén is meghirdetjük „Az én falum és a meggy” képzőművészeti és irodalmi versenypályázatot a Nikola Đurković Á.I., és a

Pán Péter Iskoláskor E.I.gyermekei, tanulói számára, valamint „A falu legszebb háztájéka” pályázatot, melyet a www.bacsfeketehegy.rs honlapon lehet megkeresni, informálódni a részvételről, szavazásról. Szeretettel várunk minden bácsfeketehegyi lakost és vendégeit, a részletes programot mellékeljük a folytatásban.

Juhász Attila

Szárnyal a Kónya Táncegyüttes

Az idei évadban számos kihívással találta magát szembe a Kónya Táncegyüttes, bár sikerült ezeket a kihívásokat akadálymentesen kezelni.

Első ízben már az, hogy egy évben három táncanyaggal is foglalkoznak a fiatalok, már ez magáért beszél.

Nem beszélve a Magyarországról hívott vendég oktatókról, akik méhkeréki román táncokat tanítottak a gyermekeknek. Ebből az anyagból is egy új koreográfia készült, melyet az idei Falunapok alkalmával, majd a LX. Gyöngyösbokrétán mutatnak be Adán.

A különböző kihívás alatt a megmérettetéseket értjük, ahol igazán helyt állt a csapat.

Először a XIII. „Dunán innen Tiszán túl” elnevezésű Kárpát – medencei Ifjúsági Népművészeti Tehetségkutató délvidéki elődöntőjén szerepeltek, és arany minősítéssel tértek haza.

Ezt követően a Középiskolások Népművészeti Vetélkedőjén jártak Temerinben, ahol szintén arany minősítést szereztek és ezek után jött csak az igazi meglepetés. A Szegeden megrendezésre kerülő XXXII. Gyermekek és Ifjúsági Országos Néptáncfesztiválon is arany minősítést kaptak.

Mondhatni a befektetett munka meghozta gyümölcsét. Szólistáink is kimagasló teljesítményt nyújtottak ebben az évadban.

A Középiskolások Népművészeti Vetélkedőjén három szólista produkcióval indultunk.

Szilágyi Roland és párja Lakatos Ivett Vajdaszentiványi táncokkal mutatkoztak be, és amit ki kell emelni, hogy ők egyedül készültek fel ebből a táncanyagból. Büszkéek vagyunk, hogy ilyen hozzáállást mutatnak a néptánc és a népi kultúra éltetése iránt.

Losonczi Ferenc fiatal korához képest szintén egy nehezebb táncanyagot választott, Örkői románnyost és

sebes cigányost választott, II. helyezett lett a vetélkedőn.

Varga Martin Felcsiki verbunkkal lépett színpadra, III. helyet érdemelt.

Mindegyikükre nagyon büszkéek vagyunk.

Hamarosan közeledik az évad vége, bár a munka nem

áll meg. Néptáncsoportjaink folyamatosan dolgoznak és készülnek egy év végi gálaestre, ahol voltaképp egyesületünk minden szakosztálya megmutatkozik. A falunapok alkalmával péntek este június 7-én. egy évadzáró gálaműsorra invitálunk minden bácsfeketehegyi lakost, ahol betekintést kaphatnak szakosztályaink éves munkájába. Az előadás 19:30 órai kezdettel fog megrendezésre kerülni, mely után táncházzal fogjuk zárni az évadot, ahová szintén várunk mindenkit.

Szakács Tamás

A Gazdakör hírei

A beporzók és méhek jelentősége

A mezőgazdaság számára nélkülözhetetlen rovarfajok sokféleségének és egyedszámának csökkenése egyre nagyobb gondot okoz világviszonylatban. A beporzás mint ökoszisztéma- szolgáltatás mezőgazdaságra gyakorolt hatásának mértéke vitatott téma a szakemberek körében. Nemzetközi és hazai viszonylatban is megállapítható, hogy a legfontosabb haszonnövények nem állati beporzásúak, azonban a változatos, egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozás szempontjából számos terményre károsan hat mind a vadon élő, mind a házasított beporzók megritkulása. A világ jelenleg beporzási válsággal küzd, amelynek többnyire terméscsökkenés és minőségromlás a következménye a mezőgazdasági termények és a vadnövények esetében is. Az elmúlt három évtizedben számos kutatás foglalkozott a vadon élő és a házasított méhek állománycsökkenésének okaival. A szakirodalomban nagy az egyetértés abban, hogy egyszerre több (ismert és ismeretlen) tényező is szerepet játszik a méhállományok általános egészségi állapotának romlásában és a méhpusztulások növekedésében. A legjelentősebb hatások a mezőgazdaság intenzitásának növekedésére, az iparszerű mezőgazdasági módszerek alkalmazására, a monokultúrás növénytermesztés terjedésére és így a biodiverzitás csökkenésére (pl. a vadvirágok változatosságának hiánya), valamint a méheket károsító parazitákra és betegségekre vezethetők vissza. Az említett hatások következtében a beporzók egy része elveszítette az élőhelyét vagy kisebb területekre szorultak az állományok, így növekedett a méhsűrűség. A rendelkezésükre álló táplálékforrások mennyisége és minősége is jelentősen megváltozott, mely tényezők együttesen komoly egészségügyi kockázatokat hordozhatnak. Az éghajlatváltozás is nagymértékben hozzájárul a növény- és állatvilág élőhelyének változásához. Bár a klímaváltozás beporzókra gyakorolt hatásairól eltérő a szakemberek véleménye, az egyre szélsőségesebb és kiszámíthatatlanabb időjárás, csapadékeloszlás és hőmérséklet érzékelhetően befolyásolja a mezőgazdasági hozamokat.

A túlzott, illetve nem szakszerű trágya- és növényvédőszer-használat szintén árt a beporzóknak, mivel következtében csökken a mezőgazdaság számára jelentéktelen növények sokfélesége és egyedszáma (csökken a méhek számára elérhető táplálék), továbbá az olyan nem kártékony élőlények is elhullnak, mint a beporzók. A mézelő méhek egészségére hosszú távon is hatással vannak a vegyszerek,

jellemzően csökken a rovarok ellenálló képessége a vírusokkal és kórokozókkal szemben, fogékonyabbá válnak az élősködőkre és a fertőzésekre. Az elmúlt években jelentős károkat okoztak a paraziták (pl. atkák), a kórokozók és a különböző betegségek, valamint a kaptárelhagyás (kolónia-összeomlás) is egyre gyakoribb jelenség. A vándoroltatás idején a virágzást érintő területeken megnövekedő méhsűrűség, illetve az irányított beporzó tevékenység is veszélyeket rejt magában, hozzájárulhat számos betegség, élősködő és kártevő terjedéséhez. Fontos megemlíteni, hogy világszerte gondot okoznak az idegenhonos fajok is, mert megjelenésükkel kiszorítják természetes élőhelyükről az őshonosakat. Mit tehetünk a beporzók védelmében?

1. Biztosítsuk számukra a táplálékukat, azzal hogy mézelő növényeket ültetünk.
2. Minimalizáljuk vagy felejtsük el a vegyszerek használatát a saját kertünkben
3. Ne pusztítsuk el azokat a gyomnövényeket, amelyek a méhek táplálékául szolgálnak (pitypang, árvacsalán, tyúkhúr stb.)
4. Támogassuk a méhészek munkáját, azzal hogy termelői mézet vásárolunk
5. Oktassuk a felnövekvő generációt a méhek és a méz szeretetére.

A méhek a természet egy hatalmas ajándéka, egy intelligensen működő gépezet fontos darabjai, amiért hálásak lehetünk, és hálánk jeléül segíthetjük őket, hogy a jövőben is megmaradjon ez a fontos együttműködés a természettel.

GAZDAKÖR

A Kozma Lajos Könyvtár hírei

A Lélek vagyok, élni szeretnék! című CD-t mutatták be 2024. április 13-án, szombat délután, a bácsfeketehegyi Kozma Lajos Könyvtárban. A hangjáték Tóth Péter Lóránt versvándor előadásában, és Hajvert Ákos rendezésében Radnóti Miklós utolsó heteit mutatja be.

A hangjáték témáját Tóth Péter Lóránt Radnóti-útja inspirálta. Péter 2019. augusztus 31-én indult el Borból azzal a szándékkal, hogy szeptember 24-én megérkezzen Abdára, a költő keresztútjának végső állomására. Három országon: Szerbián, Horvátországon és Magyarországon át vándorolt, megtéve a 850 kilométert a Győr melletti kis település határáig.

A CD-t a magyar költészet napja, valamint Radnóti Miklós halálának 80. évfordulója alkalmából a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet adta ki.

Az emberiség katasztrófái: Pompeii és Csernobil címmel Dr. Cékus Borisz világutazó tartott érdekes előadást a bácsfeketehegyi Kozma Lajos Könyvtárban 2024. április 16-án.

Kiváló hangulatban, szuper játékosársak részvételével és nagy érdeklődés mellett április 20-án megtartottuk

az első bácsfeketehegyi társasjátékos eseményt a könyvtárban a Vajdasági Társasjátékos Klub szervezésében. Az esemény hagyományteremtő célzatú volt és reméljük egy állandó klub indul majd be településünkön is.

Ringató foglalkozásunk nyári szünetet tart, de ősszel újból folytatódni fog!

Június 11-én ismét vendégünk lesz Pap Éva író, bemutatjuk a legújabb regényét, a Mielőtt újra-kezdéném címűt. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

KONFIRMÁCIÓI ISTENTISZTELET BÁCSFEKETEHEGYEN

Bácsfeketehegyen a május második vasárnapján megtartott ünnepi istentiszteleten tizennyolc fiatal tett konfirmációi fogadalmat. 10 lány és 8 fiú. Az ígét Orosz Attila lelkipásztor hirdette a Mt 10, 32-33 versek alapján. Az igehirdető arra a kérdésre kereste a választ, hogy mit jelent vallást tenni? Ugyanazt az ígét szólni, amit Jézus szólott. Amit olvastunk, halottunk

az nem maradhat nyomtalanul, azt nekünk is tovább kell adnunk. Az igehirdető elmondta, hogy a most konfirmált ifjak egy szerencsés generációhoz tartoznak. Egy eszendőn keresztül hirdettetett számukra az ige az egyháznál a konfirmációi előkészítés során. Ugyanakkor, ha egy kicsit más formában is, de az iskolai hittanórákon is együtt tanulmányozhatták a Szentírás igazságait. Sokéves hagyomány egy-

házunkban, hogy a fiatalok vizsgatételszerűen mondják fel a heidelbergi káté szövegeit. Ettől függetlenül azonban csak formailag beszélhetünk egy fajta számonkérésről. Tartalmilag a konfirmációi bizonyoságtétel valójában igehirdetés. Az idén egy fiú Kishegyesről és két lány - az egyik Topolyáról a másik pedig Gunarásról - jött konfirmálni. Kivétel nélkül mindannyian helybeli gyökerekkel rendelkeznek és fontosnak tartották, hogy a konfirmáció által is ápolják a kapcsolatot az anyagyülekezettel. Különös hálával

tartozunk Istennek, hogy megtartotta őket, szüleiket, keresztszüleiket, hozzátartozóikat, hogy elérkezhetett ez a pillanat, amikor a gyülekezet előtt tettek vallás hitükről. Külön öröm volt foglalkozni a felkészítés során a fiatalokkal, hiszen egy közvetlen, mindig jókedvű, érdeklődő generációról van szó. Nem szabad megfeledkeznünk arról a tényről, hogy egyházunknak

az éltető ereje éppen a hitüket megvalló emberekben van.

Felemelő érzés volt ott lenni a gyönyörűen felújított templomban, fül és szemtanúja lenni a közel négyszáz gyülekezeti taggal együtt a fiatalok bizonyoságtételének. Május 19-én, pünkösd vasárnap járultak a fiatalok először az úrasztalához, hozzátartozóikkal valamint szintén szép számú gyülekezeti

taggal együtt. Kérjük Istent, hogy minél több ilyen és hasonló örömteli pillanatban legyen része mindannyiunknak.

Orosz Attila
református lelkipásztor
Simonyi Zsófia képei

SZERETETHIÁNY, CSALÁD, SZERHASZNÁLAT

Június 27. kábítószer-ellenes világnap

„Nincs az a kábítószer, legyen bármilyen ritka és drága, ami olyan élvezetet kínálna, mint másvalaki álmainak és vágyainak középpontjában lenni, miközben arra is képes az ember, hogy egyetlen pillantással teljesen összetörje őket.” Paul Hoffman

A teremtéstörténetben, az Isten minden alkotása után, ezt olvashatjuk: „Látá Isten, hogy ez jó” El kell ismernünk, hogy a világ valóban jól lett megteremtve, mégis napjainkban mást sem hallunk, mint a folytonos elégedetlenséget, az állandó panaszkodást. A panaszáradat lett viselkedésünk természetes, alapvető jellemzője, szokássá vált. Észlelésünk állandó fókuszában a negatívumok állnak, miközben ezek a megélési sémák fixálódnak, vagyis arra koncentrálunk, ami rossz, arra figyelünk, hogy nekünk milyen módon rossz, stresszesebb egy-egy adott esemény. Közben megfeledkezünk arról, hogy mennyi szép és örömteli vesz körül bennünket. Azzal sem törődünk, hogy mindegyik lelki történésnek testi következményei vannak, hisz amíg ember él a Földön, addig a testi és lelki funkciók mindig együtt járnak! N. Brendborgnak lenne igaza? „Ha elhisszük, hogy rossz a helyzetünk és rossz egészségre vagyunk ítélve, lehet, hogy ezt a hatást mi magunk idézzük elő - pusztán gondolataink erejével.” Az állandó feszültség, rossz közérzet olyan lelki folyamatokat indít be, melyek a vegetatív idegrendszeren át a legkülönbélebb testi és lelki tüneteket idézhetik elő: szív- és érrendszeri panaszokat, gyomorbántalmakat, kiégést, erős szorongást, depressziós állapotot. A krónikus elégedetlenség, feszültség hatására szervezet egyre több kortizolt (stresszhormon) termel, ám ezzel párhuzamosan egyre kevesebb szerotonin és dopamin képződik. Ha pedig csökken a „boldogsághormonok” mennyisége, rosszabbodik a lelkiállapotunk, hangulati zavarok alakulnak ki. Az állandó stressz az egyéb hormonhatásokon keresztül az alvási ritmust is fölborítja, alvászavart okozhat, ami állandó fáradtsághoz, kimerültséghez vezethet, tovább rontva a szervezet stressz tűrő és megküzdési képességét, amivel ördögi kört alakíthat ki. Ettől szeretnénk mindannyian megmenekülni, akár valamilyen gyógyszer vagy szerhasználat árán is, hisz mindannyian jól szeretnénk érezni magunkat, szeretetben, megértésben, időnként

boldogságban élni mindennapjainkat. Így volt ez a múltban is, a droghasználat egyidősnek tekinthető az emberiséggel, minden kultúra élt vele, nem ismerünk egyetlen olyan civilizációt sem, amely ne használt volna valamilyen szert (valamilyen drogot, füstölt, dohányzó szertartást), ami hozzásegítette az embert valamilyen másfajta lelkiállapot, akár másfajta tudatállapot kialakításához.

Minél stresszesebb egy társadalom, annál inkább megnő a feszültségoldásoknak az igénye, hiszen mindenki szabadulni akar a szorongatott helyzetéből, oldani szeretné a túlságosan nagy feszültséget. Szinte elviselhetetlen, hogy egyszerre szürke lesz a világ, megszűnik a rajongás, a lelkesedés, nincsenek már boldog pillanatok, vége szakad a felhőtlen öröme. A lélek sivárrá, üressé válik. A negatív érzelmeket nem tudjuk tartósan távol tartani magunktól anélkül, hogy ennek ne lenne ára. Ezek az érzések az élet során többször megjelenhetnek, lehet ez egy boldogtalan párkapcsolat miatt, a szakítás, a szeretethiány, az elutasítottság, sikertelenség, a gyász kísérője, lehet a depresszió, a kiégés tünete, ha pedig rendszeresen visszatér, akkor a háttérben állhatnak feldolgozatlan traumák, függőség, vagy akár a szemé-

Kép (Newjság): A szorongás a modern kor népbetegsége, ez a fojtogató érzés egyre többeket érint.

lyiségzavarok bizonyos fajtái is. Máskor az egyénben olyan érzés jelenhet meg, hogy az életnek nincs értelme, képtelen az önszeretetre, és fellázad a világ ellen, mindent elutasít, dühöt, bosszúságot érez minden és mindenki iránt. Az űrt, a reménytelenséget, szomorúságot, a „légüres teret” valamivel ki kell tölteni, lehet az alkohol, drog, táplálék, cigaretta, sport, szex, olyan pótlékkal, ami segítségével ideiglenesen probléma nélküli világot biztosít. Sokan úgy akarnak változtatni az életükön, hogy a drogokhoz nyúlnak, abban látják a beilleszkedés, máskor a lazítás és elmenekülés kiútját. Van, hogy így akarnak lázadni az unalom ellen, ezt a módját választják a

Kép (HVG): Kimerültség, rossz közérzet, amely pihenés hatására sem enyhül.

beilleszkedéshez. A drogok rövidtávon segítséget nyújtanak a fájdalomcsillapításban, minden érzetet meggátolnak, a kellemeseket és a kellemetleneket egyaránt, ebben az időben nem kell szembe nézni a problémákkal. Napjainkban a szerhasználat leggyakrabban már serdülőkorban elkezdődik, ha a fiatal életében valamilyen krízisállapot, bizonytalansági periódus alakul ki, amikor elveszíti lába alól a talajt. Mennyire elgondolkodtató Kosztolányi Dezső véleménye: „Csodálkozol a kokainistán, s nem érted? Gondolkozzál az okain is tán - s megérted!”.

Droghatás alatt könnyebbnek tűnnek a hétköznapiak, a problémák háttérbe szorulnak, az ember egy időre elmenekül a folyamatos nehézségek elől. Az tapasztalás megváltozása új távlatokkal kecsegtet, s váratlanul úgy érzi az ember, hogy összekapcsolódik azokkal, akik hasonló gondokkal küszködnek. Ennek folytán, ugyan a drogok rövid távú segítséget nyújthatnak a fájdalomcsillapításában, ezzel együtt rombolják a képességeket és az éberséget, valamint zavarossá

teszik az ember gondolkodását. Bár a problémákat ideig-óráig sikerül velük elodáznia, de azzal kevesen számolnak, hogy droghasználat következményei mindig rosszabbak, mint az a probléma, amit meg szeretnénk oldani vele, sőt újabb problémákat okoznak.

Hol romlott el ennyire a dolog? Miért terjed ez a probléma ilyen mértékben? Napjainkra a sikerorientáció a legjellemzőbb, már gyerekkorban főleg arra koncentrálnak a szülők generációja, hogy a gyerek sikeres legyen. Háttérbe szorul az a nézet, hogy a szülő akkor tesz legtöbbet a gyerekéért, ha szereti, és ha ezt ki is mutatja. Egyre kevesebbszer hallani, amikor szeretteinknek nap, mint nap azt mondjuk, hogy szeretlek. Pedig a szeretet olyan szükséglet, mely nem kikerülhető, meg kell tanulni, és használni kell tudni. Az a felnőtt, aki gyerekkorában nem érezte meg a szeretetet, egész életében csak ezután sóvárog, szomjazik rá. Azért, hogy szeressék, mindent megtesz. Vállalja a megaláztatást, befolyásolható és zsarolható lesz. Mára a szeretet kimutatása az első helyről hátrébb tolódott, márpedig az a gyerek, amelyik nem érzi szülei szeretetét, képtelen továbbadni saját gyerekének. Így vált a szeretethiány népbetegséggé, helyét új szeretetnyelv váltotta fel: a megfelelés, ez lett az a fizetőeszköz, mellyel meg lehet vásárolni a szeretetet. Legtöbbször csak kapni akarnak, minél többet és minél gyorsabban, még a szeretet is tekintetében is, adni viszont, majd ha lesz rá idő. A gyerek csak akkor kap elismerést a szülőktől, ha valami jót vagy hasznosat tesz. A szeretetért előbb meg kell felelnie, s ha nem tud megfelelni az elvárásnak, büntudatot érez, tovább rontva a helyzetet.

A szeretetre mindenkinek szüksége van. Vannak olyan időszakok az életben, amikor még nagyobb a szeretetigény, és ilyenkor az egyén nem kapja meg, olyan kudarcot él át, amivel kevesen tudnak jól megbirkózni. „Akit semmibe vesznek, semmivé válik.” figyelmeztet Örkény István. Ez akkora sérülést, csalódást, megalázottság érzést vált ki, ami lelki, testi sérülést okoz. Egyre többen keresik innen a kiutat az alkoholban, nyugtatókban, kábítószerben.

Dr. Kasza Bálint

AKKOR GONDOLKOZZUNK ...?

Oszt akkor...

... mi is vót?

Lármázó irredemta tömegek, elhatározták magukban, hogy őfelsége elé járulnak, föld és puszta szerzés végett... az irredemták azok voltak, kiknek nem volt pénzük úgymond magukat visszavásárolni a császár által nyakukra rakott német lovagoktól, hogy újból szabadok legyenek. Tudjuk, hogy a kunok, igen Ők voltak őseink, mindig, vagyis, majdnem mindig szabadok voltak.

... mikor is vót?

Ez, 240 évvel ezelőtt, 1784. május első vasárnapján volt Kunhegyesen Istentisztelet után. (nem az eljövétel, csak az előkészület)

... miért is vót?

Azok, akik alapították falunkat, őseink, úgy gondolták, hogy ha már nem muszáj idegen igájában szolgálni, akkor saját fajtáját nem fogja a hátán elviselni, inkább lesz, ahogy lesz, saját gazdáik lesznek minden áron.

... azóta mi is történt?

Először is dióhéjban, mi volt a szándékuk őseinknek? Ne legyenek senki szolgája, kapcája. Ne legyenek más nemzetiségek befolyásának kitéve, mivel annak asszimiláció és elveszés a következménye. Ne kelljen más vallásúakkal együtt élni, mivel az csak bajt hozhat és tönkreteszi a közösséget.

Igaz meg is kapták Feketity és Vélity pusztákat leendőbeli lakóhelyüknek, de nagyon sok verejtékbe került, hogy itt meginduljon az élet. Jó, volt a vallás-szabadság, de II József, Mária Terézia fia, az akkori császár, félelmében, mivel hallott Rákóczyról, minden magyar falu mellé, telepített egy sváb falut is, de telepített tótokat és ruszinokat is, de voltak itt még, maradék rácok is.

Így a vidék úgy nézett ki nemzetiségileg, mint egy leopárdbőr. Ezért kellett nekü(n)k úrbérbe felépíteniük Szekhegyet a sváboknak (Szikics/Lovćenac), amit őseink libalegelőnek szerettek volna.

Ezt az időt a szomszéd svábok Tod (Halál), Not (szükség/Nincstelenség), Brot(Kenyér/Jólét), időszakoknak nevezik. Igen, az ideköltöztetettek, vállalták az eljövételt a túlnépesedett Közép Európából, a törökök után elhagyott, kies, lakatlan, majdnem, lakhatatlan

vidékre, ahol semmilyen életfeltételek nem voltak, de saját gazdájuk lehettek a saját földjükön, nem voltak senki szolgálói sem és bízhattak a szebb jövőben, ami nem nagyon akart bekövetkezni. Az idő és a fejlődés kereke, még ebben a mai liberális demokrata világban sem állítható le, nem, hogy régen, amikor a tudományok ismerete sem volt ilyen fejlett, (hogy a fene egye meg) megosztotta a népet. Volt, aki fejlődött, gazdagodott, meg akik (sokszor ezek többen) elvesztették a lépést, elszegényedtek, majd mindentől megválva, feladták a harcot, szolgálkává váltak, vagy tovább léptek, pedig ők nem így képzelték el idejövételük előtt. Jött az 1830-as esztendő, meg az akkori cudar bíró, aki engedélyezte, hogy a sovábok földet vegyenek, meg beköltözhessenek a faluba, majd a világháborúk, majd a svábok helyére góracok, előtte meg az Újfaluba lícsányok, mára meg mert azt „hallották” rólunk, hogy milyen jó meg szép itten még száz család egyiptomi költözött ide. (mellesleg magyarul nem beszélnek... sic?) Sajnos volt is hova, még mindig sok a faluban az üres ház. Várjuk az afrikai menekülteket, vagy az orosz-ukrán háború menekültjeit?

Mindenért más a bűnös. Összetartás, szóban már megy lassan, de gyakorlatban, még nem mutatkozott meg. A falu fogy, amikor, még több mint ötezren voltunk, azon morogtam, hogy mi csak falu vagyunk a hatezres Gornji Milanovac meg város? Igen.

...mi van ma?

Mindenki tudja. Valakinek jó, valakinek nem. Van aki marad, harcol, bízik, hogy jobbra fordul sorsunk, mielőtt, jobblétre szenderülünk, valaki, mint a nótában a Bodri kutya szedi a sátorfáját...

A meggy érik, falu- és meggynap előtt, de hát, mint tudjuk ember tervez, Isten végez.

Amúgy az idei meggy nagyon jó ízű, de sok ember hozzáállása nekem keserű szájj ízet csinál. (Az én bajom)

Ja,... Akkor gondolkozzunk.

Bíró Csaba

Palacsinta délután

Május végén gyermek és ifi délutánt szerveztünk a Központi Otthon udvarában, ahol több mint száz gyermek és fiatal gyűlt össze. Örvendtünk a jó időnek és a napsütésnek. Rövid éneklés és gyermekbibliaóra után a gyermekek szabadon játszhattak az udvaron. A nagyobbak és felnőttek pedig elkezdtek 12 kiló lisztből bekeverni a palacsinta alapanyagát. Nagy kihívás volt a sok alapanyag összekeverése, ahol a fiatalok az erejüket is kipróbálhatták, mire az alapanyag egyenletesen összeállt. A felnőttek felváltva sütötték 4 órán át a palacsintát és a gyerekek kerültek-fordultak, hol lekváros, hol eurókérmes, hol cimetescukros palacsintát kértek. Hálás a szívünk, amiért ily nagy örömet tudtunk szerezni a gyermekeknek, és együtt lehettünk. Több szülő is csatlakozott a délutánhoz kisebb gyermekeikkel, akik szívesen bekapcsolódtak a nagyok játékába. Köszönjük az adományokat, amivel hozzájárultak a családok a palacsinta készítéséhez. Szükségünk van egymásra, egymás szeretetére, egymás figyelmére. A szaladós hétköznapok után együtt lenni, minőségi időt együtt tölteni. Minden szombat délután gyermekdélutánra és játéokra várjuk a gyermekeket és fiatalokat a Gyermekmisszió szervezésében a Központi Otthonban. A 78.Zsoltárban így olvassuk: „Amiket hallottunk és tudunk; és amiket

atyáink beszéltek nekünk, nem titkoljuk el azokat az ő fiaiktól; a jövő nemzedéknek is elbeszéljük az Úr dicséretét, hatalmát és csodáit, amelyeket cselekedett. Amelyek felől megparancsolta atyáinknak, hogy megtanítsák azokra fiaikat; hogy megtudja azokat a jövő nemzedék, a fiak, akik születnek; és felkeljenek és hirdessék azokat fiaiknak; hogy Istenbe vessék reménységüket és el ne felejtkezzenek Isten dolgairól, hanem az ő parancsolatait megtartsák.”

Halász Renáta

ELENGEDÉS, MEGBOCSÁTÁS, ÚJRAKEZDÉS

Július 7. a megbocsátás világnapja

Tudod, hogy nincs bocsánat, hiába hát a bánat.

*Légy, ami lennél: férfi. A fű kinő utánad. A bűn az nem lesz könnyebb,
hiába hull a könnyed. József Attila: Tudod, hogy nincs bocsánat*

Naponta tapasztaljuk, hogy gondolkodás és a beszéd következményeként kialakulnak tudattalan viszonyok, kapcsolatok, ezek konfliktusokat okozhatnak, melyekből különböző sérelmek, traumák alakulhatnak ki. Mindannyiunk életében előfordul, hogy ő kér megbocsátás attól, akit megbántott, vagy tőle kér a bocsánatot, hogy engedjen el egy múltbéli sérelmet. Nincs olyan ember, akit még soha nem bántottak meg, hisz miközben egymás mellett élünk, forgolódunk a világban, egyszerűen lehetetlen elkerülni, hogy időről-időre olyasmit mondjunk, vagy tegyünk, ami egy másik embernek ne okozzon sérelmet, sérülést. Legjobb esetben ezeket a méltánytalanságokat bocsánatkérés és megbocsátás követ. „Bocsi, vagy „bocsánat” hangzik el többször naponta, vagy mi mondjuk, vagy más mondja nekünk, szinte automatikusan. Sértések leggyakoribb oka, amikor valakitől kritikát vagy elutasítást kapunk, ha egy fontos helyzetben cserben hagynak minket. Megrontják emberi kapcsolatokat, melyek szándékos vagy nem szándékos megbántást, megbántódást okoznak, olyan dolgok, amelyeket nagyon nehéz megmagyarázni, nehéz elfogadni, elnézni, elfelejteni. Legjobban azok a sérelmek legfájóbbak, amelyeket a hozzánk közel álló személy okozza, akár oda is vezethet, hogy csökken a szerethetőségbe vetett hit, sőt a bizalom gyengüléséhez is vezethet. Ezekre a kellemetlen helyzetekre gyakran reagálunk egyforma módon, például megpróbáljuk elkerülni, megszüntetni vagy kontrollálni ezeket az élményeket. A sérelmek átélése után természetes reakció a düh, vagy harag átélése. Vannak, akik nem tudnak felejteni és képesek a régi sérelmekhez szinte rögeszmésen ragaszkodni, még akkor is, ha ezek közben fájdalmat okoznak. Ha súlyos sérelem ért bennünket nehéz eldönteni, milyen módon oldjuk meg a problémát. Evolúciósan két megoldás adódik, az egyik a bosszú, másik a megbocsátás. Bosszúvágy, amikor

azt óhajtom, hogy a másik bűnhődjön meg az ellenem elkövetett tetteért. Így szeretnénk visszavágni, megakadályozni, hogy mások újra kihasználjanak bennünket. Ugyanakkor a bosszúvágy olyan állandó készenléti állapotot eredményez, mely a tartósan magas stressz-szinthez hasonlít. Ha a bosszú mellett döntünk, maga az elképzelés már megnöveli az egyik agy „jutalmazó központjának” aktivitását (a „bosszú édes” tartja a mondás), pozitív érzéseket, elvárásokat okoz. Valójában a „bosszú édes” mondásnak csupán az elhatározása, elképzelése édes, nem pedig a megvalósítása, hiszen a bosszúállás következményei sokkal több keserűséget okoznak, elmarad a várt megkönnyebbülés, felszabadultság érzése, ami inkább meghosszabbítja a kellemetlen sérelmet, szenvedést. Arra kényszerít a bosszúállót, hogy állandóan a megtorlásra fókuszáljon, nem képes továbblépni. Ennek ellenére, rövidtávon, a bosszúszomj teljesen normális. Akkor válik veszélyessé, ha krónikussá válik, mert ez már egészségkárosító hatású.

A bosszúállás helyett hasznosabb a kockázatmentesebb megoldás, az elengedés. A múlton való rágódás helyett, érdemesebb elengedni a sérelmeket,

Kép (Tündérszív): Sértődés: „Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert.” Máté evangéliuma 15:11.:

hiszen a múlton való töprengés sok energiát emészt fel. Meg kell szüntetni azt a gondolkodási folyamatot, amely fenntartja a kellemetlen helyzetet, még akkor is, ha a múlt elengedése igen összetett és nehéz feladat, mégis kiszabadítja az egyént a kényelmetlen állapotából. Megéri, hiszen, ha nem sikerül elengedni a dolgokat, akkor tulajdonképpen önmagunk sorsának „folyását” akadályozzuk, gátoljuk az életünk kibontakozását. Az elengedés csökkenti a bennünk lévő fájdalom, harag vagy ellenségesség érzését, és növekedhet a másik irányába érzett elfogadást, ami számunkra megkönnyebbüléssel járhat. Helyreállítja a fontos kapcsolatokban a felborult egyensúlyt és utat nyithat az újra közeledés felé.

Mi az a megbocsátás, mit is jelent valójában? A megbocsátás feltételezi, hogy a megtörtént bántalom, amit nem tudunk elfogadni, feldolgozni, és haragszunk miatta, egyfajta elengedés, belenyugszunk, a történésbe, legszívesebben meg nem történté szeretnénk tenni a múltat, hisz úgysem tudunk rajta változtatni. A megbocsátásnak ennél fogva az a célja, hogy visszaállítsuk a sérelem előtti állapotunkat. Sem a megtorlás, vagy a bosszú, sem a megbocsátás nem egyértelműen jó vagy rossz; mindkettő jelentős kockázatokkal és előnyökkel járhat. A megbocsátás nem jelent felejtést, sérelmeink nem törődnek ki általa, nem igazolja a tettet, nem jelent felmentést a felelősség alól, nem kibővíti a vétség súlyosságát. „Az ember összeragasztja, ami eltörött, de mindig tudni fogja, hol vannak a törésvonalak.” tanácsolja JodiLynnPicoult. A bántalom feloldozása eltart egy

Kép (Manna csepp): „A megbocsátás olyan radír, amely eltörli a fájdalmas múltat.”
Gerald G. Jampolsky

ideig: hogy pontosan meddig, az nagyon egyéni. Vannak, akik évekig hordozzák magukban a sérelmeiket anélkül, hogy bármit tennének vele. A sérelmek által okozott belső sebek időről-időre felszakadnak, és úgy fájnak, mintha éppen akkor jönnének létre. E sebek meggyógyítása legalább annyira fontos, mint a testünk felszínén szerzeteké. Amíg a belső sebek sajognak, nem tudunk fejlődni, továbblépni, mert megrekedünk valahol, ahonnan régen tovább kellett volna lépniünk. Hiába tereljük el a figyelmünket, a tudatunkat róluk, akkor is ott vannak, és a tudattalanunk egyenként, mindet számon tartja, és eszerint befolyásolja az életünket. Úgy tudunk megszabadulni, hogy elfogadjuk a történeteket, úgy ahogy voltak. A megbántás okozta sérülések feldolgozása hosszú időbe telik, hiszen a megbántás okozta sérülések által kiváltott érzelmek és érzések nincsenek akaratlagos irányítás alatt. A megbocsátás nagy spirituális kihívást jelent, mellyel az egyénnek szembesülnie kell, mivel el kell fogadnia a valóságot és a múltat olyannak, amilyen volt, és ezzel együtt fel kell dolgoznia a sérelem keltette érzelmeket és érzéseket is. Mégis érdemes megtenni, a döntésünket bármikor meghozhatjuk, ehhez tudnunk kell, minél tovább hordozzuk a sérelmet, annál fájóbb, nehezebb teherré válik. Érdemes elgondolkoznunk ezen az indián bölcsességen is, miután valaki megsértett bennünket, tettét talán sikerül jobban megérteni: „Mielőtt elítélsz, vedd fel a cipőmet és járd végig az utamat. Járd végig a múltamat, érezd a könnyeimet, éld át a fájdalmaimat, az örömeimet... Tedd meg a lépéseket, amelyeket én megtettem és botladozz meg minden kövön, amelyen én megbotlottam. ... S mindegyik botlás után állj fel és menj tovább, úgy ahogy én tettem. Csakis ezután ítélezhetsz rólam, felettem. Akkor mondhatod, hogy ismersz!” Ezek után is megmarad az örök dilemma, ami egy filmrészletben hangzott el: „Még ha meg is tud bocsátani egymásnak két ember, vajon el tudják felejtani mindazt, ami történt? És meg tudunk igazán bocsátani, ha nem tudunk felejtani?”

Dr. Kasza Bálint

Az egészség a legnagyobb kincs

A bácsfeketehegyi Fecske falulap 2024 meggynapi számának olvasóival szeretném megosztani néhány gondolatomat falunk szimbólumáról, a messze földön ismert, és elismert, bárminemű vegyszeres kezelést nem igénylő, önmagát szaporító, rendkívül finom és egészséges feketicsi meggyről.

A megy-, és falunapi ünnepi számba szánt rövid írással ezúttal csak annyiban igazodik a címhez, hogy a feketicsi meggy, véleményem szerint, a világ egyik legegészségesebb gyümölcse, amely százszor többet ér, mint a boltokban, vagy a piacokon kapható agyonpermetezett, sokszor messze földről ideszállított gyümölcsök bármelyike. Ez nem véletlen, hiszen a feketicsi meggyfánk minden betegségnek ellenáll, és ezért a széles nagyvilágban sokan szeretnék ha a kertjükben lenne belőle néhány méretes, termőre fordult példány. Helyi hungarikumként a Vajdasági Magyar Értéktárban is helyet kapott a feketicsi fekete meggy.

Idén különösen ízletes volt a meggytermés Bácsfeketehegyen. Igaz a tavaszi szeszélyes időjárás

megfelezte a termést, de a meggy igen szépen kifejlődött, és jóval idő előtt beért. Mintegy három héttel korábban szedhettük az idei meggyet, amely május utolsó napjaira szépen aszalódásnak is indult.

Engem a gyermekkoromra emlékeztetett az idei meggytermésünk minősége. Annak idején a szőlőskertekben ültetett meggyfák termése igen nagy becsben volt tartva, hiszen a leszedett termést jó áron ellehetett adni a környező piacokon, a helyi felvásárlónál, valamint a faluban kószáló vidéki meggyvevőknek, a meggyért kapott, nagyon várt friss pénz pedig sokat számított a feketicsi családok döntő többségének.

Nem is csoda, hogy szinte az utolsó szemig mindenki leszedte a fákról a meggyet. Hosszú egyágú létrákon a fák hegyéből is begyűjtöttük a termést, ami pedig elérhetetlen volt az hamarosan megaszalódva lehullott a porba, és onnan szedtük fel, és ettük meg a mézédés, aszúillatú csemegét. Nem is volt annak idején kukacos a feketicsi meggy, hiszen a cseresznyelégynek a feketicsi határban felkopott az álla.

Nekem úgy tűnik, hogy idén még a cseresznyelegyet is megréfálta az önmagából kifordult időjárás. Remélem, hogy jövőre is ilyen egészséges lesz a meggytermésünk, lesz rá kellő kereslet, és érdemes lesz újra feketicsi meggyfát ültetni Bácsfeketehegy utcáira. Én idén tavasszal újabb tíz meggyfacsemetét ültettem a házunk elé, és nagyon bízom abban, hogy az előttünk álló években is folytathatom ezt a munkát. Meggy-, és Falunap Bácsfeketehegyen

Sárándi István akkori helyi közösségi titkár hathatósan támogatásával a bácsfeketehegyi Zöld Dombok Közösség-, és környezetfejlesztési szervezetbe tömörült helyi magyar fiatalok, még az alapítás évében, 2004-ben megszervezték az első bácsfeketehegyi meggynapot.

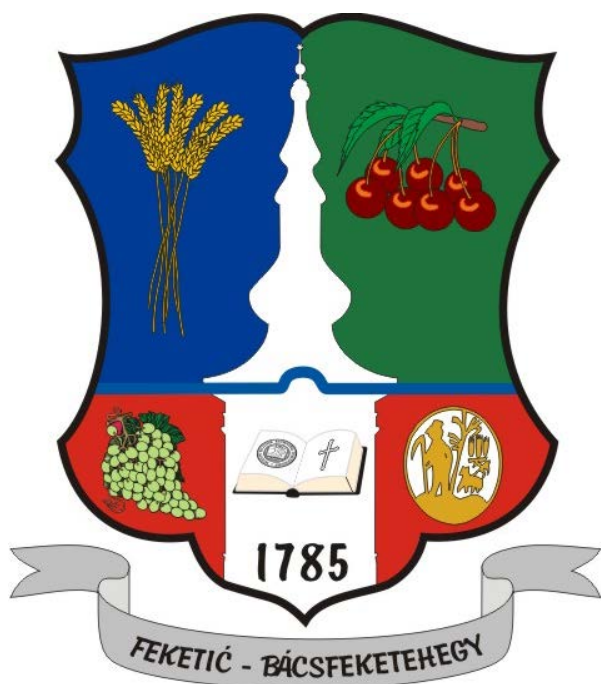
A rendezvény sikerén felbuzdulva, a Helyi Közösség Tanácsa úgy döntött, hogy 2005-ben megszervezi az első feketicsi falunapot. Akkoriban én voltam a helyi tanács választott elnöke, és a vezetőség minden tagja, magyarok, szerbek, és montenegróiak egyaránt, elfogadták a javaslatomat, hogy a meggyérés várható idejét, tehát június második hétvégéjét nevezzük ki falunapunk időpontjának. Az indoklásom igencsak

egyszerű, mindenki számára érthető, és elfogadható volt: nem volna célszerű egy vegyesen lakott településen valamelyik nemzeti közösség, akár a többségi magyar, vagy a kisebbségi szláv népesség történelmének bármelyik jeles dátumához kötni ezt az eseményt. Ezzel szemben a tényállás az, hogy a falunkban szinte mindenki háza előtt, de az utcájában mindenképpen van termő meggyfa, amelynek termését, az érett bogárfekete meggyet, bármilyen formában, szinte mindenki szereti, és örömmel fogyasztja. Az indoklásomhoz hozzátartozott, hogy szintén közös bennünk az is, hogy többségünk nem rajong a napokon át tartó meggyeszedésért, főleg ha azt magas létráról a fák hegyében egyensúlyozva, a varjúk által látogatott régióban kell elvégezni.

Miután a dátumban szót értettünk elhatároztuk, hogy pályázat útján elkészítjük Bácsfeketehegy település címerét. A kiírt felhívásra több pályamű is érkezett, amelyek közül a kinevezett bizottság javaslatára, egyhangúan, Bede Róbert, mindenki által érthető megoldását fogadtuk el.

A címer középpontjában falunk szimbóluma, a bácsfeketehegyi református templom sziluettje látható, benne a magyar és a szláv, valamint a református és a katolikus motívummal jelzett nyitott Szentírással, és az 1785-ös évszámmal, nagykunsági magyar őseink Kunhegyesről történt idetelepülésének időpontjával. A címer bal felső sarkában egy maréknyi stilizált búzalkalász, jobb felső sarkában pedig egy csokornyai érett feketicsi meggy található. A címer bal alsó sarkában szintén a közös életet szimbolizáló érett szőlőfürt, jobb

alsó sarkában pedig Feketehegy falu első pecsétjének sziluettje tölti ki a teret.

A címeren, a gazdagságot jelző aranyon, és a közös akaratot szimbolizáló meggyvörösön, valamint a többségre asszociáló sötétzöld színén kívül, négy szín dominál. Ezek a piros, fehér, zöld, és a kék, tehát a magyar és a szláv nemzeti lobogók színei. A címer aljában a „Feketic – Bácsfeketehegy” felirat található. Falunk címere egyedi megoldás, amelynek igen gyakori használatát, úgy érzem, falunk lakosságának döntő többsége elfogadta. Hiszem, hogy a címerünk tetszik a Bácsfeketehegyre látogató vendégeinknek is, és szeretném ha felújított példányát újra visszaláthatnám vendégváró nagyméretű zászló formájában Kultúrotthonunk fedett teraszán.

Az örök Zöld Dombosok

A Zöld Dombok magyar civil szervezetünk idén is társszervezője a XX. Bácsfeketehegyi Falunapnak, és a XXI. Bácsfeketehegyi Meggy napoknak.

Nem tudom, hogy a Zöld Dombok 23 alapító tagjából jelenleg hányan élnek Bácsfeketehegyen, de azt nagy örömmel látom, és figyelem, hogy falunk itthon élő magyar fiataljainak jelentős része, mondhatnám döntő többsége, szívén viseli településünk sorsának alakulását. Ennek érdekében mindent megtesznek azért, hogy a június 2-án esedékes önkormányzati, és a június 9-én esedékes európa parlamenti választáson kellő mértékben érvényesüljön Bácsfeketehegy magyar lakosságának akarata, és érdeke.

Május utolsó vasárnapján természetesen nem tudom – tudhatom, hogy lesz-e újra magyar többségű önkormányzatunk, és magyar polgármesterünk Kishegyes községben. Abban viszont nagyon biztos vagyok, hogy községünkben, a Vajdasági Magyar Szövetség keretében tevékenykedő magyar fiataljaink mindent megtettek, és elkövettek ennek érdekében. A nekünk kedvező eredmény rajtuk biztosan nem múlt, és hiszem, hogy nem is fog múlni bármelyik elkövetkező megmérettetésen sem.

Szurkolok nekik, és bízom benne, hogy vagyunk, és leszünk elegendően, és újra belakjuk ezt a tájat, őseink ránk, és utódainkra hagyott örökségét.

Pál Károly

Nosztalgikus emlékek ébredése

Korábbi riport a meggytermelő Horkai családnál

Bácsfeketehegy, ez a közép bácskai kisfalu, ma inkább a kultúra - és egyéb humán tevékenység által kerül a figyelem középpontjába, mintsem az egykoron oly híres meggy révén. A hetvenes évek derekán a falu össz meggytermését 50 vagon meggy képezte, amelyből a helyi Földműves Szövetkezet 35 vagonnal vásárolt fel, míg a többit a környező településeken értékesítették a termelők. A szüret általában 10 napig tartott, vagyis naponta öt vagonnyit szedtek le, amelyhez ötszáz emberre volt szükség. Ezenkívül a piacon, a szállításban és az egyéb kísérő munkákban még legalább 200 ember munkájára volt szükség. Hét-száz embernek adott munkát, megélhetési lehetőséget a feketicsi meggy, de mégsem maradt meg a közvélemény tudatában úgy, mint a falu egyik jellegzetessége, kuriózuma.

Ezeket a számadatokat latolgattam, amíg Horkai Andrásékhoz igyekeztem, s útközben levettem egy-egy szem pirosodó- a falu járdáit, utait szegélyező meggyfák zöld levelei közül kikandikáló meggyet. Horaiék a 200 fájukkal jelenleg a legnagyobb meggytermelőknek számítanak a faluban.

- Pedig egykor a hatszáz fával rendelkező családi meggyesünk csupán közepes telepítésnek számított. Abban az időben a Gönci meggyes 5000, Pap Imre 3000, a Simonyi meggyes pedig 2800 fával dicsekedhetett – mondja a beszélgetésünk kezdetén vendéglátóm, ifj. Horkai András, aki a topolyai Inomag szerszámszerkesztő gépészmérnöke. – Mint gyerekek belenevelkedtünk a munkába, a meggy szeretetébe. Gyerekkoromba én is besegítettem a szüleimnek ládákat hordani, azokat felrakni a kocsira a felszerelést begyűjteni és hazavinni, mindabban, amire szüretkor szükség volt.

- A hatvanas évek elején a földműves-szövetkezet ingyenes meggyfa csemetéket osztott szét az érdekelt termelőknek, a beültetett föld terület pedig tíz évig adómentes volt – kapcsolódott be a beszélgetésbe az időközben megérkezett idősebbik Horkai András – akkor kezdődött el a tömeges meggyfatelepítés és a hetvenes évek derekára érte el a fénykorát. Meggyszedésre embereket fogadtunk, sok-

szor vagy 25-en is voltak, mindig is nagy becsben tartottuk őket, létrát, ládát biztosítottunk, időben kifizettük őket. A kezdeti években egyharmadáért, feléért szedték a meggyet. Esténként 2 tonnát vittem átadni a szövetkezetbe. Átadásnál sokszor fél napot is kellett várni, pedig három átvevő hely is volt a faluban. Jártam a környező települések piacaira is meggyet árulni, a háromkerekű motorbiciklimen még Újvidékre is elmentem. Aztán mire autót vettem hanyatlani kezdett a meggy iránti érdeklődés, a felvásárlók lenyomták az árat, kínlódás volt, de fiatalok voltunk tele tervekkel. meséli kissé elérzékenyülten, néha néha elcsukló hangon az idős házigazdánk.

- A település akkori elöljárói célszerűnek látták egy hűtőház megépítését, amely 1978-ban fel is épült – veszi át ismét a szót ifjabbik Horkai András, aki két legényember édesapja – viszont a tervezett feldolgozó

Feldolgozásra váró meggy a legifjabbik Horkai küzreműködésével

üzem építése elmaradt. A horgosi Igló által a feketicsi meggy rövid időre meg is jelent a nyugat-európai piacon, de a géppel szedett olcsóbb meggy megjelenése visszaszorította országhatárainkon belülről. A felvásárlók drasztikus árcsökkenése, valamint a kései kifizetés oda vezetett, hogy a nyolcvanas évek elején sok meggyest kipusztítottak. A szövetkezet tett még egy kísérletet a meggyesek megóvására és pálinka formájában próbálták értékesíteni. A minőséggel nem is volt baj, a leendő forgalmazó csupán a kis mennyiségre apellált – tájékoztatott András, szinte történelmi áttekintést nyújtva a feketicsi meggyről. Időközben fényképekkel és a diplomamunkája fénymásolatával megjelent Zsolt és öccse Gábor is – András két sudár termetű fia -, aki jelenleg a gépészeti főiskola végzős tanulója. Előkerültek a pálinkás poharak és a meggytargyi is ahogy a bejárai kapunk is olvasható. Hamarosan kiderült, hogy Zsolt Magyarországon kertészmérnökként végzett és a diplomamunkáját is a feketicsi meggyen végzett kísérletek, megfigyelések képezték. Munkájáról dr. Tomám Béka, egyetemi docens úgy vélekedett, hogy „A nagy szorgalommal végzett, pedáns munkája révén érdekes eredményekre

Az újkori meggyrészés egyi formája

jutott, melyek úgy Vajdaságban, mint Magyarországon hasznosíthatók lehetnek”.

- A meggy valóban közel áll hozzám – talán ez már családi hagyománynak is beillik – és szándékunkban áll a meglévő meggyest bővíteni még egy fél holdas területtel - vallja önmagáról és szándékairól a 25 éves Zsolt – a feketicsi meggy tájjellegű, vagyis más vidékeken nem ad bő termést, valamint tudni kell azt is, hogy nem kell permetezni sem gombásodás sem, más kártevők ellen. Folyamatban van a feketicsi meggy legalizálása, hogy levédjük ezt a meggyfajtát, mert addig hivatalosan nem telepíthetjük – mondja szinte egy szuszra az ifjú kertészmérnök és a hosszabb lélegzetvételnél az eddig

háttérben álló, mosolygós tekintetű öccse Gábor is közelebb lépett.

- Habár én gépészmérnöknek készülök, de attól függetlenül támogatom a testvérem elképzeléseit. Lehet, hogy a meggyesünk bővítése idővel lehetőséget ad a helybeli feldolgozásra, akkor pedig még egy gépészmérnökre is szükség lehet.

Az unokái tervezgetését, elképzeléseit hallgatva a 84 éves András bácsi mintegy helyeslően csak bólogatott és időközben egy-egy könnycseppet simított szét a napbarnított, évtizedes ráncok labirintusában.

- Örülök, hogy a meggy iránti szeretet megvan az unokáimban is. Jó látni, hogy tovább viszik az általam elkezdett munkát, fejlesztést és talán egyszer elérik – a feketicsiek számára egykor oly közelnek tűnő álmot. -, hogy létrehozzanak egy meggyfeldolgozó üzemet és visszaszerezzék a feketicsi meggy becsületét.

A beszélgetés kissé akadozva, nehézkesen indult újra, már képzeletünkben látni véltük a virágba borult, vagy éppen duzzad szemű gyümölcsöt kínáló, végelláthatatlan feketicsi meggyes rengetegét. Ábrándjainkból felocsúdva folytatódott a családon belüli három generáció szakmai állásfoglalása, diszkúza, a meggy savtartalmáról, aromájáról, valamint a színező hatásáról, illetve a csemetefák mutálódásáról. De eltérő vélemény ide, eltérő vélemény oda, abban valamennyien egyetértettünk, hogy a feketicsi meggyből készült pálinka valódi kuriózumnak számít. Aki nem hiszi, járjon utána.

Szukola Béla

Id. Horkai András őstermelő

Testi karbantartás

A tudás határtalan

A „Jóga a mindennapi életben” egy ideálisan összehangolt, rendszer. A gyakorlatok módszeres elrendezése a biztosíték arra, hogy a rendszer optimális hatást gyakorol testre, szellemre és lélekre egyaránt. Éppen ezért ajánlatos szintről szintre haladva minden egyes gyakorlatot elvégezni, kivéve azokat, amelyek egészségügyi akadályokba ütköznek.

Mellőzendők mindazon gyakorlatok, amelyek fájdalmat okoznak vagy túl megerőltetőek. Bizonytalanság, panaszok, betegség esetén tanácsos előzetesen kikérni egy jógaoktató, terapeuta vagy orvos véleményét.

Az első gyakorlatsor a sarva hita ászanákat [1] (1)-A sarva azt jelenti: „mindenki”, a hita azt, hogy „jóleső” tartalmazza, vagyis olyan gyakorlatokat, amelyek „mindenkinek használnak”. Ezek, a klasszikus jógaászánákra felkészítő gyakorlatok, egyfajta könnyű bemelegítést jelentenek a „Jóga a mindennapi életben” rendszeralkalmazásához. Ellazítják a testet, jó közérzetet biztosítanak és mindenki által gyakorolhatóak.

Minden gyakorlat egyben felkészítés is a következő fokozatra. A számos jótékony hatás csak úgy érhető el, s a soron következő szintek is csak úgy sajátíthatók el könnyedén, ha már az 1. résztől kezdve minden egyes ászanát a leírásnak megfelelően végzünk el.

Kiválasztjuk azokat a gyakorlatokat, amelyek különösen hasznosak a számunkra, mivel megfelelnek pillanatnyi szellemi és fizikai állapotunknak. Azért időről időre gyakoroljuk végig a teljes gyakorlatsort. A jóga gyakorlatok során, akár csak az életben, mindig tanulunk valami újat.

Aki jógázik, életörömrre, erőre és bátorságra tesz szert. Az egészség és a hosszú élet legfontosabb pillérei közé tartoznak az ászanák és a pránajámák (testgyakorlatok és légzőgyakorlatok). A légzőgyakorlatok még sokkal hatékonyabbak, mint a testgyakorlatok, ezért célszerű beiktatni őket a mindennapi gyakorlásba.

A testgyakorlatok és légzőgyakorlatok, valamint a lazítás ideális kombinációt alkotnak. Valamennyi jóga gyakorlat helyes végrehajtásának előfeltétele a testi

és szellemi ellazultság, mert az ászanák csak ekkor fejtik ki maradéktalanul a hatásukat. Elég, ha néhány percre becsukjuk a szemünket, és kívül-belül ellazulunk. Így a jógával töltött óra a nap legszebb, legnyugodtabb időszakává válik, amely után érezhetően üdébb és kellemesebb lesz a közérzetünk.

Testi és szellemi egészségünk, lelki fejlődésünk szempontjából különös jelentősége van a táplálkozásnak. A jóga teljes értékű, tejtermékeken és zöldségféléken alapuló, ún. laktovegetárius étrendet javasol. A teljes értékű azt jelenti, hogy tartalmazza az összes létfontosságú összetevőt, ásványi anyagokat, vitaminokat és nyomelemeket. Ez a fajta táplálkozás segít az egészség megőrzésében, enyhülést hoz betegségek (reuma, érrelmeszesedés, szívinfarktus) esetén, és megakadályozza újabb bántalmak kialakulását. Ha reggel végezzük a gyakorlatokat, célszerű kihagyni a bevezető lazítást, mert könnyen visszaalhatunk.

<https://www.yogaindailylife.org/system/hu/>

Fekete Tímea

Templomharangok villamosítása

Mikor szólalnak meg a harangok a bácsfekete-hegyi református templomban?

Minden nap. A harangszót jó hallani déli 12 órakor. Akkor sok házban az ebéd ideje van, esti harangszó pedig pihenésre szólít minket. Ha más időpontban meghalljuk a harangszót mindjárt rosszra gondolunk, hogy már megint halott van. Kérdezzük ki lehet a halott? Ismerős? Rokon? Fiatal vagy idős? Sajnos akkor református magyar távozik...

A bácsfeketehegyi református templom tornyában 4 harang lakozik: nagyharang, középharang, kisharang és a hírharang azaz a lélekharang. A lélekharangot régen a tűzoltók használták. A harangokat régi tehetős családok öntették adományként.

A templomi harangokat kezdettől fogva kötéllal húzták a harangozók. Mind nagyobb gondja volt az egyháznak különösen télen lépcsőkre mászni minden nap délben-este, halottkor többször, a messze lakó halottnál még hosszabb ideig is kellett húzni a 3-4 harangot. Az utolsó harangozó Vajda Bálint volt, aki kézi erővel mozdította meg a harangokat. Felesége takarítónő volt a templomban, irodában, sepepte az utcai járdát, számot vezetett a KIE-ről-vasárnapi iskoláról. Telente itt tartották az istentiszteletet. Olyankor pozdorjakályhával fűtöttek be. Egy ideig ők is az épület egy részében laktak.

1974-ben, 50 évvel ezelőtt megválasztottak presbiternek. Megkérdezték tőlem vállalnám-e a harangok villamosítását. Mint fiatal presbiternek és villanszerelőnek illett elfogadni a megajánlott feladatot, bár semmit sem értettem hozzá. (Az 50 év alatt megannyi más újításban is vettem részt: orgona, toronyóra villamosítása, fűtés megoldása a templomban.)

Első lépésként három presbiterrel bejártuk a környező református egyházakat. Mindenütt ugyanaz a gond volt a harangozással és ők is gondolkodtak a lehetséges megoldásokon.

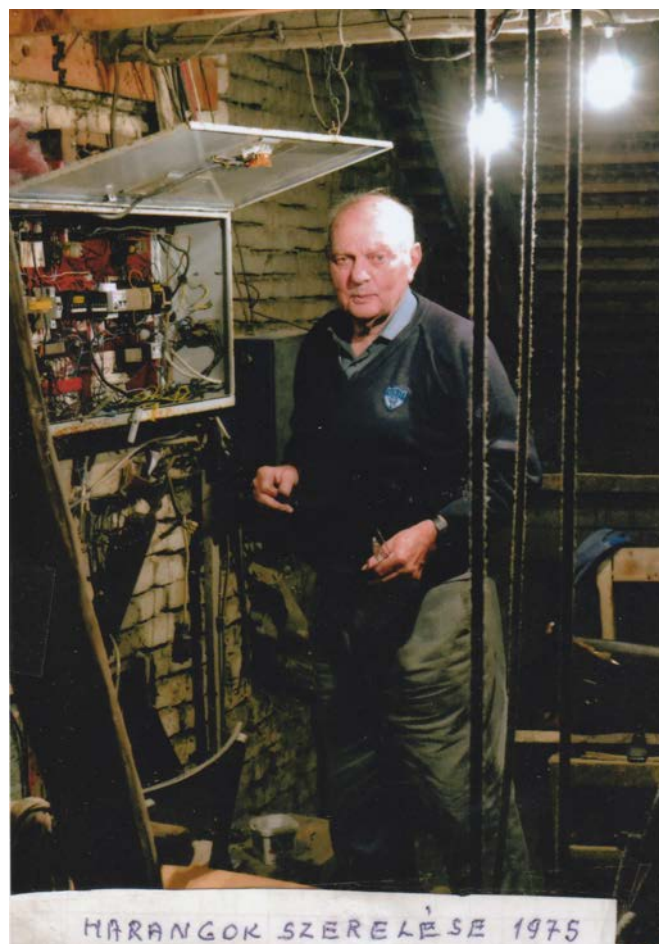
Olvastam valahol, hogy nagy elektromágnesek mozgatják a harangokat másutt. Gond volt a lakkszigetelésű dinamódrotot-huzalt beszerezni. Elutaztam hát Belgrádba. Ott sikerült elektromágneshez való anyagokat venni. Próbára tekercseltem egyet a középső haranghoz. Sok próbálkozás volt a megoldásig, nem volt kitől ellesni az ötleteket. Az évi szabad időmet is rászántam. Volt mikor néha naponta 2-3-szor is fel kellett menni a toronyba. Az elektromágnes tekercselése is sok ideig tartott. Diódákat

kellett a tekercs elé szerelni, mivel hogy a templomban nem volt 3 fázisos áram. Csak a mostani imaterem bejáratánál volt, ami akkor még a Hodosy Imre püspök lakása és irodája volt. Kerten keresztül a földbe tettük le a kábelokat, 2x3-t. Több presbiter is segített az ásásnál, huzalok lefektetésénél. (Természetesen más alkalmakkor is számos szeretetmunkát végeztünk. Régebben sokkal többen jártak templomba is. Ünnepeken istentiszteletre még padokat és székeket is be kellett vinni. Sokakat igen meghiúsított a családjukat ért friss háborús veszteség is.)

1974 karácsonyára sikerült beindítani a középharangot sok-sok próba után. A nagyharang 1975 húsvétjára szólalt meg. A kisharang is akkor lett beindítva. A hírharangot nem szereltük áramra még akkor. Csak később, mivel azt nem használtuk csak tűz esetén. A tűzoltók nyáronként a toronyban őrködtek és kézzel félreverték mikor tűz volt a határba.

A villamosítással kezdetben a harangokat gombnyomásra indították, majd pár év múlva már programátor segíti a harangozó munkáját.

Paczal Lajos

Májusfa állítás a Vajdaság utcában

A mintegy két évtizedes hagyományhoz híven az idén is állítottak májusfát a Vajdaság utcában lévő téren, az utcabeliek szervezésében. A fa díszítésében nem csupán a környékbeli gyerekek és szülei vettek részt, hanem a szervezők nagy öröme a településünk távolabbi pontjairól is érkeztek gyerekek, hogy szá-

lagokkal, lufikkal ékesítsék a fiatal, zöldellő fát. A teljes pompájában ékeskedő májusfát azonban körülményes volt a már előre bebetonozott vasgyűrűbe helyezni az erejük teljében lévő legények és fiatal apukák számára, mert az erőteljes szél igencsak megnehezítette a dolgokat. A májusfa állítást követően a helyi művelődési egyesület tánccsoportjai dalos, tánccos műsort mutattak be Szakács Tamás és Szakál Nikoletta vezetésével. A fellépők megvendégelését követően a zsákban ugrálás következett, majd – az idén először beiktatott – kötélhúzás, amelyekre nagyon sok jelenlévő gyerek jelentkezett. Kerekes Katalin

tanítónő rutinosan korosztályok szerint csoportokba osztotta a versenyszellemtől vezérelt gyerkőcöket és következhetett a megmérettetés, úgy ügyességben, mint erőben. A zsákban ugrálásnál az első és második helyezet részesült ajándékban, míg a kötélhúzás során a győztes csapatok kaptak kollektív ajándékot, amelyeket a Szukola család, a zsákokat pedig a KANA DMM DOO mezőbolt biztosította.

A vidám gyermekzsivaj, a jó hangulat a szülőket is magukkal ragadták és pár vállalkozó szellemű anyuka is a rajtvonalhoz állt, hogy újfent kipróbálják és átéljék gyermekkoruk önfeledt pillanatait a zsákban ugrálás nyújtotta lehetőség révén. Természetesen a dicséret és az ajándék náluk sem maradt el. A jelenlévő népes tömeg minden bizonnyal egy szép élménnyel gazdagodott és jövőre is részt vesznek a májusfa állításban, amely ebben a felgyorult, rohanó világunkban mindinkább a feledés homályába kerül.

Lala

Hűség le tudta győzni Fantáziát!

Koncz Dorottya Bácsfeketehegy színeiben nyerte a Vajdasági Vágtát

Több ezren látogattak ki a Vajdasági Vágtára a szabadkai lóversenypályára. Rendkívül izgalmas versenyt hozott a döntő. Fantázia nem tudta visszaverni Hűség támadását. Fantázia csak má-

negyedik lett. A három győztes jut el a szilvásváradai döntőre.

A legjobb kishuszárnak, illetve A XII. Vajdasági Vágtagyőztesének járó serleget dr. Pásztor Bálint, a VMSZ elnöke adta át.

A kishuszárok futamát a várakozásoknak megfelelően Domján Korina nyerte meg a már jól ismert kishegyesi Bohóc nyergében, izgalmas versenyben megelőzve az oromi színeken futó Félix Fantáziát, amelyet Vajda Balázs lovagolt. A huszárgyerekek futamában a péterrévei Vajda Anna ért elsőnek célba Jáde hátán, így ez a három kovas is ott lesz majd Szilvásváradon.

sodikként ért célba Földes Lucával. Adorján lovasa Zboray Viktória Licinio Londonnal harmadik, míg Magyarkanizsa lovasa Rostás Zsolt Vajkot lovagolva

Kiss Zoltán

Forrás: Magyar Szó

Együtt a magyar önkormányzatért

Kishegyes községbe látogatott Hollik István – Komoly fejlesztések a bácsfeketehegyi iskolában – Fontos, hogy újra magyar polgármestere legyen a községnek – fogalmazott Pásztor Bálint.

Modern, korszerű oktatási infrastruktúra nélkül nem lehet üzemeltetni magyar iskolákat, olyan településeken, ahol jelentős a vajdasági magyar jelenlét, és a vajdasági magyar fiatalok részvétele az oktatásban, nyilatkozta a médiának Hollik István.

– Ha valaki felelősen gondol a jövőre, és a Vajdasági Magyar Szövetség gondol a jövőre, akkor a rendelkezésére álló erőforrásokat az oktatásba, az oktatási infrastruktúra fejlesztésébe teszi bele, hiszen ez a leg-

szolgál, az önkormányzatnak azonban turisztikai céljai is vannak vele.

Az ilyen és az ehhez hasonló projektumok is indokolttá teszik, hogy ismét a VMSZ adjon polgármestert Kishegyes községnek – mondta el a helyszínen Pásztor Bálint.

– Kishegyes községbe látogattunk el Hollik István úrral, a magyar országgyűlésből. A bácsfeketehegyiekkel és a kishegyesiekkel arról beszélgettünk, hogy a június másodikai választásnak mi a tétje. Én azt gondolom, hogy teljes mértékben egyértelmű az, hogy a Vajdasági Magyar Szövetségnek kellene irányítania ezt az önkormányzatot. Legutóbb mandátumegyenlőség állt be, de gyakorlatilag 35

fontosabb. Azt gondolom, hogy a VMSZ helyesen cselekedett, amikor megkezdtek ezt a fejlesztést a bácsfeketehegyi iskolában. Megtudtam, hogy az itteni iskolában folyamatosak a fejlesztések. A kis lépések politikáját alkalmazzák, és amint van egy kis forrásuk, akkor azt rögtön az iskola fejlesztésébe teszik bele. Én azt gondolom, hogy ezzel biztos, hogy segíteni tudják a vajdasági magyarság identitásának a megtartását, és a magyar oktatás megtartását egyaránt – mondta Hollik.

A vendégek a bácsfeketehegyi iskola után megtekintették a Potok víztározó tavat, amelyet az idei évben töltöttek fel. A tó elsősorban mezőgazdasági célokat

szavazatnyi különbség volt a két párt között. Most nagyon bízom abban, hogy a bácsfeketehegyiek és a kishegyesiek egységének köszönhetően – lévén, hogy sok fontos eredményt valósítottunk meg az elmúlt négy évben – sikerül visszaállítani a rendet, azaz újra VMSZ-es polgármestere lesz Kishegyes községnek – nyilatkozta Pásztor Bálint.

A vendégek még megtekintették a Wood and More Kft. fejlesztéseit, a felújított színháztermet, művelődési és civil központot, valamint az új főteret. A látogatás egy lakossági fórummal zárult.

Forrás: Magyar Szó
L.J.

Vadászok a gyermekekért

A kishegyési és topolyai egészségházat támogatta felszereléssel a Vajdasági Magyar Vadászok Társasága.

A Vajdasági Magyar Vadászok Társasága egészségügyi felszereléssel ajándékozta meg a kishegyési Dr. Márton Sándor Egészségház gyermekgyógyászati osztályát. Az ünnepélyes átadáson többek között jelen volt prof. dr. Vickó Ferenc egészségügyi államtitkár, a vadász társaság igazgatóbizottságának tagja, Marko Martinović, az egészségház igazgatója és Németh Gyula, a VMVT tagja.

A Vajdasági Magyar Vadászok Társasága 2021-ben alakult, elsődlegesen azzal a céllal, hogy jótékonyági vadászatonkat szervezzenek, számolt be lapunknak Brindza Lajos, a társaság elnöke.

– Ez a vadászat magyarországi példa alapján lett megszervezve, hiszen ott már 10 éve minden december 27-én szerveznek jótékonyági vadászatonkat, szinte az összes vármegyében. Nekünk az volt a célunk, hogy ezt áthozzuk Vajdaságba, és a donációból összegyűlt pénzből különböző egészségházak, kórházak gyermekosztályainak vásároljunk eszközöket. Idáig 4 vadászatot szerveztünk meg, és összesen 4 millió dinár gyűlt össze. A tavalyi vadászaton 900 ezer dinárt gyűjtöttünk össze, ezt a kishegyési és a topolyai egészségház között osztottuk el. A topolyai egészségház egy csecsemőknek szánt hallásvizsgáló készüléket kapott, a kishegyési pedig több eszközt igényelt – számolt be az elnök, majd arról is szólt, hogy céljuk, hogy Vajdaság területén minél több település kapjon ilyen jellegű adományt. Brindza végezetül arról is szólt, hogy a jótékonyági vadászatot nemcsak vadászok támogatják, hanem külsős emberek is. Ők nem vesznek részt a vadászaton, hanem csak befizetik a részvétel díját.

A vadásztársaság donációja igen jelentős, főként az olyan kisebb településeknek, mint Kishegyes, mondta el prof. dr. Vickó Ferenc.

– Az egészségházak nehezen jutnak efféle beruházá-

sokhoz, ami nem nagy beruházás, viszont a mindennapi élet minőségét – az orvos és a betegek számára is – sokban tudja javítani. Az a fontos számunkra, hogy a hétköznapi emberek problémáit meg tudjuk oldani, helyi alapon. Elsősorban a gyermekrendelőket vettük célba, az ő megsegítésükre fordítjuk ezeket a donációkat. Konzultáltunk az egészségház igazgatójával és az orvosokkal, és azokat az eszközöket vásároltuk meg nekik, amelyekre a mindennapokban nagy szükségük van – nyilatkozta az államtitkár, majd hozzáfűzte, hogy a donáció több szempontból is javítja az egészségügyi szolgáltatás minőségét.

Nagy szüksége volt a gyermekosztálynak erre a támogatásra, tudtuk meg dr. Kósa Beátától, a kishegyési egészségház gyermekgyógyásztól.

– Az utóbbi időben a gyermekosztály, sajnos, nem sok mindent kapott, ezért vagyunk különösen hálásak a vadásztársaságnak, amelytől egy szép összegben kaptunk egészségügyi műszereket. Többek között digitális mérleget magasságmérővel, digitális babamérleget hosszamérővel, vérnyomásmérőt különböző korosztályú gyerekeknek, lázmérőket, inhalátort, véroxigénszint-mérőt, fülnézőt és sztetoszkópot – mondta el Kósa, majd hozzáfűzte, hogy minden adománynak nagyon örülnek, mert már hosszabb ideje nem történt komolyabb beruházás a gyermekosztályon.

Juhász Attila, a VMVT titkára, aki maga is kishegyési, nagyon fontosnak tartja, hogy a szenvedélyüknek köszönhetően segíteni is tudnak.

– A vadászat hobbinak indult, 5 évesen édesapámmal kezdtem és most már egyre komolyabban, mondhatni profi szinten űzöm. Külön öröm számomra, hogy a vadászatnak, a vadásztársaságnak köszönhetően szülőfalumnak, egészségházunknak tudtuk adományozni ezeket a szükséges felszereléseket – fogalmazott Juhász.

Forrás: Magyar Szó
L.J.

Orvosok, Feketehegy-Bácsfeketehegy szülöttei a nagyvilágban

Internetes keresgéssel a nagyvilágban olyan sikeres orvosok életrajzi adataival találkozhatunk, akik születési helyeként épp a falunk, Feketehegy-Bácsfeketehegy van feljegyezve.

Dr. Krishaber Mór

1833.04.03-án született Feketehegyen. Családjáról, kezdeti életútjáról Harsányi Zsolt írt érdekes dolgot Munkácsy Mihály festő életéről szóló regényében az „Ecce homo” III. kötetében. Részlet: „Ott kezdődik a dolog, hogy Feketehegyen, ahol én születtem, éldegélt az apám fivére is. Fia volt mind kettőnek és én is a Móric nevet kaptam, az unoka fivérem is. Tehát Feketehegyen két Kriszháber Móric gyerekeskedett. Még hozzá egy évben is születtünk. De aztán útjaink különváltak. Igen szegény fiúk voltunk mind a ketten, iskoláztatni nem tudtak bennünket. A másik Móricot Bajára adták szappanos-inasnak, engem Pestre adtak egy vaskereskedésbe. Ő inaskodása alatt szorgalmasan tanult, nagy kínok árán magánúton le is tette az érettségit. De én nem tanulhattam, igen szigorú gazdám volt. Ha olykor felszöktem a padlásra, kölcsönként könyvekből tanulni, alaposan ellátta a bajomat. Végül ki is rúgott. Új alkalmazást nem kaptam. Ekkor pokoli szélhámosság gondolata jutott eszembe. Kölcsön kértem az unokafivérem érettségi bizonyítványát egy hétre. Az a bizonyítvány Kriszháber Móric nevére szólt, aki ezernyolcszázharmincháromban született. Engem is úgy hívtak, én is akkor születtem. Ezzel a bizonyítvánnyal felutaztam Bécsbe és beiratkoztam az orvosikari egyetemre. Aztán az érettségi bizonyítványt visszaküldtem. Most pedig itt vagyok Parisban.”

Mesének igazán jó és szinte hihetetlen. Ám tény, hogy az 1828-as összeíráskor a faluban tényleg volt három Krishaber zsidó család is. Salamon másodosztályú kereskedő és vízimalom tulajdonosa volt. Salem és Mih. zsellérek voltak. Gyerekek száma ismeretlen, mind a három családba 2-2-2 felnőtt volt 18 és 60 év között.

Krishaber Mór Bécsben és Párizsban járt egyetemre. Orosházán volt gyakorló orvos, majd Párizsba telepedett le. Gégészet és idegyógyászat területén vált igazán elismertté. Számos elismerést kapott, becsületrend lovagja lett. Munkácsy Mihály közeli barátja volt. Pár festményénél modellt ült, bár erről már a regényben nincs szó. Életútja gazdag volt élményekben. Részt vett a szabadságharcban, őrmester volt mint gyakorló orvos, párbajt vívott, egyetemi tanár volt, újságot, folyóiratot szerkesztett... 1883.04.10-én meghalt. Sírja a mai napig megtalálható Párizsban. Hagyatékából a Munkácsy képek Budapestre a Magyar Nemzeti Múzeumba kerültek.

Részletesebben életútjáról Dr.Németh Ferenc cikkében lehet olvasni, ami megjelent a Hét Nap 2022.10.-án a 41. számában.

Dr. Marberger Sándor

1940-ben a régi Jugoszláviában Dr. Marberger Sándor egy igazolást kért a községi előjáróságtól, hogy Feketehegyen született. Valószínű összefüggött már a zsidó kérdéssel.

Id. Németh Miklós és Végh András a valamikori szomszédok nyilatkozatba adták, hogy az apa Marberger

József (szül. 1838-ban) és az anya Perles Emma (szül. 1843-ban) 1866-ban esküdtek. Négy gyermekük volt: Márton, Sámuel, akit később Sándornak neveztek és két fiuk, de Zsigmond és Gyula korán meghaltak. Az apának a mai Népfőnt utca 20-ba volt kereskedése. 1913-ban eladta a házát, kereskedését, és földjét és Budapestre költöztek. Adóját természetesen 1913-ig rendezte Bácsfeketehegyen, olvasható a nyilatkozatban.

Dr. Marberger Sándor született 1871.03.30-án Feketehegyen. Meghalt 1944.07.07-én Budapesten.

A tuberkulózis elleni küzdelem egyik nagy előharcosa volt. Orvosi tanulmányait a budapesti Tudományegyetemen végezte. A Korányi-klinika alorvosa volt, az I. világháború alatt pedig Besztercebányán a katonai tüdőbeteg-gyógyintézet vezető főorvosa lett. Végül az Országos Gyermekvédő Liga gümőkóros kórházának főorvosává nevezték ki. Két könyvet is írt a tüdőbajról, azaz a tuberkulózis megelőzéséről, gyógyításáról, valamint a betegséggel összefüggő szociális higiénéről.

Dr. Révész (Reisz) Margit

1885.08.25-én született Bácsfeketehegyen. Apja mint orvos dolgozott Bácsfeketehegyen 1880-1895 között. 1892-ben magyarosította a nevét Révészre. A mai Művelődési Egyesület helyén álló házban laktak. (Lakott itt később számos orvos: Dr. Dujmović Antun, Sime Mihályfi orvos, Atanacković Dragomir fogorvos, Dr. Bonačić Nikola, sőt volt idő mikor itt volt a községi orvosi rendelő.)

Utána a család Budapestre költözött. Lányuk, Margit itt járt az orvosi egyetemre és idegorvosi diplomát szerzett. Egy zuglói villában szanatóriumot létesített a szellemileg visszamaradt vagy éppen nehezen kezelhető gyermekek számára. Az intézet neveltjeiről

készült fényképek szinte mintha a feketicsi árvaház neveltjeiről készült képek lennének. Rend, tisztaság jellemzi. Dolgozott még mint tanár, sőt mint felügyelő is a szakterületén. Származását nem felejtve zsidó gyermekeket bujtatott a II. világháborúban.

Számos tanulmányt írt és folyóiratot indított a gyógy-pedagógia terén. 1956.04.21-én halt meg Budapesten.

Dr. Bedő István

A feketicsi községi előljáróság egy szegénységi igazolást adott ki 1940.11.25-én a 82 éves Bede Josipnak. A lényege az volt, hogy fia Dr. Bedő István újkécskei orvos Magyarországról küldhessen pénzt az édesapjának, aki egy kis házban lakott pár évtizeden keresztül a mai Zmaj Jovan Jovanović utca 21-ben. Földje nem volt, vagyona nem volt. A Bede név a katolikusok anyakönyvének latin írásmódja és a szerb írásmód szerint lett így írva, igazából Bedő volt a vezetéknevük.

Dr. Bedő István 1891.12.22-ben született Pécsen. Körzeti orvos és a Stefánia Szövetség orvosa volt. Az első világháborúban százados volt, a II.v.háborúban nem vett részt. Falunkban sohasem lakott, csak az apja lakhelye kötötte ide.

1956. október 27-én a forradalom hallatára Tiszakécskén egy békés és fegyvertelen tömeg gyűlt össze a főtéren. Egy MiG-15 típusú sugárhajtású vadászpilótából sorozatlövéseket adtak le a tüntetőkre. A sorozatlövéstől 17-en meghaltak és 110-en megsebesültek. Sérülteket Dr. Bedő István még néhány orvossal a templomba látták el. Kötszer híján még az oltárterítőket is felhasználták.

1969.12.04-én temették Tiszakécskén. Köztisztviselőként álló orvos volt halála után is, nevét utca és emléktábla őrzi Tiszakécskén.

Sárközi Ottilia

Spenótos-kecskesajtos cukkinis tócsni

A cukkini az egyik legsokoldalúbb zöldség, amely számtalan módon és formában felhasználható sós tócsniktól kezdve, salátákon túl édes muffinokig. Érdemesebb nyáron vásárolni, amikor főszezonja van, ahogy a spenótot is inkább a meleg(ebb) időszakban. Ez a tócsni kiváló étel a forró, nyári napokra, a hideg mártogatóssal és friss zöldségekkel egyenesen felüdülés, nem mellesleg könnyen emészthető, ízletes és tartalmas étel.

Hozzávalók:

- 2 közepes cukkini lereszelve
- 3 kisebb marék baby spenót
- 120 g kecskesajt, vagy feta sajt összetörve
- 2 kisebb hagyma apróra vágva, vagy darálva és levét kinyomva
- 3-4 cikk fokhagyma összetörve
- 3 tojás
- 1 púpozott teáskanál sütőpor
- só, bors, kapor vagy petrezselyemlevél ízlés szerint
- 5-6 evőkanál liszt, annyi amennyit felvesz és még lágy marad a massa, de nem vizes
- olívaolaj vagy egyéb olaj a sütéshez

A mártogatóshoz: 300g görögjoghurt, 2-3 cikk fokhagyma összezúzva, 1 nagyobb vagy két kisebb uborka apró darabkákra vágva, só, bors, 1 ek olívaolaj, 1 ek citromlé - mindent jól összekeverni.

Elkészítés:

- A cukkiniket nagy lyukú reszelőn lereszeljük, kicsit megsózzuk, összekeverjük, hagyjuk állni nagyjából 10 percet, majd kézzel vagy egy kendő, szűrő segítségével eltávolítjuk, kifacsarjuk belőle a vizet, amennyire csak lehet.
- A reszelt cukkinihez jönnek majd a tojások, a spenót, amit előzőleg már késsel felaprítottunk kisebb levelekre, az összemorzolt sajt, a hagymák, fűszerek, sütőpor, végül a liszt, ami lehet kicsit több és kevesebb is, mint az 5-6 evőkanál. Arra figyeljünk, hogy ne legyen se túl vastag, se túl folyékony a massa.
- Egy serpenyőben olajat hevítünk, de semmiképp nem bő olajban süssük ki, nagyjából 2-3 ek olaj legyen. Vigyázzunk, hogy "lassabban" süljenek, legyen ideje kicsit megemelkedni és belül is átsülni. Amikor már szép piros lett az aljuk, akkor fordítsuk át óvatosan és a másik felületet is pirítsuk meg.
- Egy papírtörlőre szedjük ki, majd jöhet is a tálalás. Nagyon finom együtt a joghurtos mártogatóssal, ha lehet, ezt ne hagyjuk ki, illetve friss, szezonális zöldséget is ehetünk mellé.

H.Sz.

FECSKETO L L

Most észreveszem

Rácsodálkozom a mező bujaságára
a zöld számtalan árnyalatára.
Látom és érzem a színek sokaságát,
nem mindig vesszük észre a természet
csodáját.

Most van időm élvezni e tarkaságot,
van időm figyelni a növényvilágot.
Térdig gázolok a vadvilágba,
talpam alatt a rét számtalan világa.

Elnézek messzire, ott piros takarót látok.
Talán nekem nyílnak ezrével a pipacsok?
Gyönyörű látvány terül el a horizontig,
ahol az ég kékségével ölelkezik.

A nap előbukkan egy kósza felleg mögül,
a szép tájnak nagyon megörül.
Biztat, hogy szedjem csokorba mindazt, amit
látok,
nem hervad el az élmény, ami áthatott.

Bácsi (Vajda) Sára

Néma lány

Némán áll és vár, nem figyel, nem is lát
Csak áll és vár a néma lány, szeme ég,
tengerké, és mély,
Sötét akár a holló szíve, ha hasad kétfelé.
Ki elkerüli tekintetét mind úgy hullik el
mint

Dögvészben a balga légy.
A lány vár, s amíg vár, lát és látomását
várja.

Titkait feltárja mi elmarad, elzárja mi
Rá vár csak vár, áll és egyhelyben vár
A néma, a lány.

A holló akinek kár Ő már nem vár, csak
száll

Nem vigyáz csak száll és arra figyel
Ne kelljen várnia.

Mert az lesz a nagy kár ha a holló
A fekete holló vár, akkor jön a kár..

A néma lány, a csendes lány
Ki csendesen túr és vár egyszer holló lesz,
S akkor már nem vár.

Majd mondja ő, hogy
"Vár az akinek már nem kár"...

Tarkó Trisztán

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Valjdet Krasnići és Ana Kovačević
kislánya **Ajla**

Igor Trnko és Kristina Pejović kislánya
Bogdan

Milan és Maria Pešić kislánya **Nikola**
Dejan és Milena Gajdašević kislánya **Vukan**

Radovan és Nikolina Stevović kislánya
Lazar

Elhunytak

Olga Maravić szül. Bajić április 14,
89 évében

Đoko Dulović április 21, 82 évében
Borivoj Samardžić május 1, 75 évében
Szabó Lília szül. Braskó Lília május 6,
98 évében

Petra Stojanović szül. Kozić május 24,
72 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kasza Bálint, Halász Renáta, Hajvert Lódi Andrea, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Ottília, Szukola Béla, Szarka Zsófia, Szakács Tamás, Juhász Attila. Készült Bácsfeketehegy a P.S. Print & Design nyomdában 2024. június.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)
FECSKE: bacsifeketehegy havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf., sz. (2004). – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illustr. : 30 cm
Mesečno.
ISSN 2217-3706
COBISS.SR-ID 201634567

